

NĂM THỨ BA SỐ 101

JEUDI 16 JANVIER 1919

LE COURRIER DE L'OUEST

(ÉDITION EN QUOC-NGU')

AN HÀ NHƯ'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction--Rédaction--Administration--Boulevard Delanoue, Cantho

TÔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỲ-XƯƠNG

GIẤ BẮN NHƯ'T TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG

BỒN CHỦ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3, 00
BÁN LẺ MỖI SỐ.....	0, 15

BỒN CHỦ LANGSA

TRỌN NĂM.....	3\$00
SÁU THÁNG.....	2, 00

BỒN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7\$00
SÁU THÁNG.....	4,50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua như't trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua như't trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cantho. -- Imp. de l'Ouest

Cac nha Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho đúng mạnh giới, thì hãy hỏi thăm thầy người lớn cùng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI như thế nào bao chỗ y sinh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán công những thuốc nhứt hạng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng ư, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán đắt hơn người Tây đâu.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thứ rượu này dùng mà bổ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người đòn bả có thai dùng thì con mới sanh ra có da thịt và mạnh giới.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RÒNG THUỐC THƯỢNG HẠNG
và nhiều hiệu có danh tiếng đầu bạc là **ESSENCE DE MENTHE DE MOLINIER**, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì ngừa được các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kê tên trên đó, và có bán các thứ thuốc, khác cũng hiệu nghiệm vậy.

HÀNG HẬU-GIANG

vốn dặng 60.000

Hàng này của Laosa và Annam hàng vốn lập tại Cấn-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đếu là tại Saigon có món chi, thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Công gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi bằng lập tức.

Xin quý vị đến xem lần chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Lẩu rỗng hàng nước mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khi trả tiền trước.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ, tại nhà in Hậu-Giang Cấn-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyền thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu gặt thị, lời truyền tạo, của ông DƯƠNG-VÂN-MÔN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gởi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang, Cấn-thơ, mà mua.

Kính cáo.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

M U C L U C

1. — Kinh cáo Đồng bang	8. — Ký giữ chư khan quan
2. — Mừng Quan Phó bổ mới	9. — Lựa dâu
3. — Gạo cũng còn phát giá	10. — Gái nhà chồng
4. — Một cái ơn mới của quan Toàn Quyền	11. — Bà kể mẫu
5. — Báo tin	12. — Nhục quyền hồ khẩu
6. — Cuộc tuyên hành quan Phó bổ Séré	13. — Thi tập
7. — Hỉ tin	14. — Nam-ký Thời sự.
	Giá-bạc, Giá-lúa
	15. — Tài sanh đi Aruyen

Kinh cáo Đồng bang

Ông Võ-văn-Thơ vì công việc đa đoan chẳng rảnh dặng mà xem xét tờ Courier de l'Ouest và An-Hà nhựt-báo như khi trước; vậy kể từ 1er Décembre 1918 quyền xem xét bài vở của 2 tờ báo đó sẽ giao về nơi tôi; nên kính cáo đôi lời xin lục châu Đồng bang ai muốn gởi mandát mua nhứt trình, hoặc muốn ăn hành bài vở chi giúp vui vào 2 tờ báo đó xin gởi ngay cho tôi, tôi sẽ sẵn lòng làm cho vừa ý chư vị luôn luôn.

Nay kính.

TRẦN-ĐẮC-NHĨA

Chủ sự nhà in Hậu-giang
và Tổng-lý An-Hà Nhựt-Báo.

Cấn-thơ

Mừng Quan Phó Bổ mới

Ông Giudicelli Tham Biện Đẩu phòng Tòa nhứt Nam-ký Soái phủ nay lãnh quyền Phó Bổ tại tỉnh Cấn-thơ thế cho ông Séré dời đi Bentre.

Bồn quan An-Hà-Nhựt-báo kính chào mừng Quan phó Bổ Giudicelli và chúc cho ngài đền xự Cấn-thơ này quới thể được bình an, rồi ăn được cho nhưn dân nhuần gọi.

Gạo cũng còn phát giá!

Đọc An-Hà-nhựt-báo N° 97 thấy bài "Gạo phát giá" của M. Nguyễn-văn-Dinh nói thiệt là hữu lý, vậy tôi xin tiếp theo ít hàng kính gởi đến Báo quáo A. H. xin ông chủ bút ra loan đi hành cho lục châu khan quan lường thóc, tôi thật cảm lắm lắm.

Trót gần 2 tháng rồi, thiên hạ ai ai cũng than vng về lúa gạo mắc, ở các chỗ thì thường gạo mắc cho là phải, vì dòng dào và ít người xay đã lấy mà ăn, cứ để mua gạo chợ, còn ở miệt vườn xay đã được, đâu có lúa thì cũng khỏi tốn công chuyên chở xa đường, phẩm lại nhiều bề rất tiện hơn ở chợ búa, cơ sao gạo cũng mắc mà lại lên giá hoài?

Lúa sớm ở Ba-xuyen, Bảy-xâu chờ về chẳng đáng nhiều và bán mắc lắm, 1 gia thường 40 litres bán 1\$30, 1\$40, còn lúa cũ kiếm không ra mà mua, đến mấy ông Điền chủ nài nỉ gây lười có khi dặng khi không, đâu có dặng chừng một vài gia mà thôi mà cũng là mắc vậy.

Lúa cũ bán 1\$50, 1\$60 một gia, dân sự nghèo nàn tiền bạc có đâu cho đủ mà mua, chạy tảo chạy tán dặng 1\$ đi nài nỉ chỗ này chỗ kia dặng thì chừng nửa gia lúa, về xay đã còn lại có bao nhiêu! nhiều nhà đồng miệng ăn chạy bữa trước hết bữa sau, có bữa phải chịu đói hoặc là ăn cháo, ăn chuối hay là vật thực chi khác mà chịu. Lại thêm một nỗi này, lúc nào lúa gạo hết, nó lại hay đói bụng, hề có cơm ăn lại nhiều, ăn cơm dặng lắm, ăn một lúc đã thấy đói lại rồi!

Nhiều nhà nghèo rên siết chẳng có cơm đủ mà ăn, trông bươn bả đến mùa lúa họa may. Phần ruộng năm nay thất mùa, tháng nước nổi ngập tràn trề làm cho lúa chết, lúc này thiên hạ lo cấy lúa giầu, là mấy chỗ có sức, còn mấy nhà nghèo tiểu ở đâu mà lo cấy lại cho dặng, kiếm cơm ăn không ra! Nền phải bỏ phế; còn đất gò có chỗ khô nẻ đất lúa hấp hết, dân sự phần nhiều ta nha thiết xỉ, than đói than nghèo. Trộm cắp như vớ tay, hờ mồn gì mất mồn này, đói quá, ăn trộm hề khi nào vô được trong nhà nhất là tìm lúa gạo mà xức trước vì gạo rất cần hơn mấy món khác. Cũng như A. H. ăn

bánh bời thời sự ăn trộm giết nổi cơm của chệch X... ở Bắc-liều, ấy cũng vì đói!

Và lại lúc này gần Tết, theo lệ thường Annam mình lo lắng 3 ngày này lắm, năm nào thời thời thì lo cho phải, chứ năm nay.... bởi chữ nhà nghèo, mồm đói gạo không đủ nấu, áo mặt không lành, nhà nghèo, ruộng thất, vậy thì hãy dẹp sự ăn tết lại đó, nhờ qua năm tới, chờ được nói tục lệ ông bà bỏ qua không dặng, ráng cùng người ta, vay tiền mượn bạc, sắm áo, sắm quần, đồ đồ, đèn đèn, dùng dùng, bóp hóp ba bữa, hết tết rồi cũng buồn, nghĩ chẳng ích..... Mấy bữa đó nhất là chệch thừa dịp Annam mình ham ăn tết, dân nghèo giàu cũng ráng noi theo lệ cũ, mà thủ lợi!

Theo ý kiến của M. Tùng-Lâm trong L. T. T. V. N° 588, chớ chi Annam mình đồng hè với nhau, nhất là mấy ông Quân-Hạt Hội đồng xin cùng Chánh Phủ ban lời nghị cho dân Nam-kỳ ta dời ngày tết lại này mong 2 tháng 5 Annam là ngày Kỷ-niệm của Đức-Cao-Hoàng trung-hưng phục quốc: theo chỉ dụ của đương triều Hoàng-Đế Đức-Khai-Định ban hành cho dân Trung-kỳ và Bắc-kỳ năm rồi đây, tưởng lại nhằm lễ hơn là cứ bo bo theo tục cũ mà ăn lễ tết là lẽ của người Tào bầy đặt cho Annam mình thêm nhảm đến giờ.

Tổng-phước-Trường.

Một cái ơn mới của quan Toàn-quyền

(Un beau geste)

Ngày 10 Octobre 1918, quan Toàn-quyền Đông-dương đã ký nghị định sau này:

Điều thứ nhất.—Các điều 164 và 165 nghị định 16 mars 1910 về dân luật tổ-

hục pháp của người bản xứ xử tại tòa án Tây ở cõi Đông-dương thì đổi lại như sau đây:

Điều 164.—Phẩm các tài sản của một người ở, động sản hay là bất-động sản các tài sản hữu hình hay là vô hình đều là vật bảo lãnh của chủ nợ mình.

Song các chủ nợ không hao giờ được lịch biên những tài sản kể sau đây:

1° Những quần áo của người nợ mặc trên mình.

2° Những đồ khí dụng các thợ thuyền cần để làm công việc của mình;

3° Những đồ thực phẩm của người nợ và của gia quyến trong một tháng.

4° Giường nằm của người nợ và của gia quyến;

5° Các tài sản hay là các đồ dùng vào việc cũng lẽ cũng những tài sản để đường lối, số nhiều nhất thì bằng một phần chia cho con.

Điều 165.—Các lương bổng của những người bản xứ làm các sở Nhà nước hay là các tư gia mà đồng niên quá 2000 francs hay là 800 đồng thì được trừ như sau này: 1000 francs đầu hay là 400 đồng thì 3 phần được trừ một; 5000 francs sau hay là 2000 đồng thì 4 phần được trừ một, và từ 6000 francs hay là 2400 đồng trở lên thì ba phần được trừ một, cho đến khi nào hết nợ mới thôi; phần nào trừ được thì mới có thể nhượng bán được.

Các lương bổng của những người bản xứ làm việc các sở Nhà nước hay là các tư gia mà đồng niên không quá 2000 francs hay là 800 đồng thì mười phần chỉ được trừ đến một phần; và chỉ được nhượng bán một phần nữa cũng bằng một phần mười. Số tiền trừ đi này phải tính và số tiền lương nguyên ở trong sổ, chớ không phải là bớt ở tiền lưu trữ hay là tiền nghỉ.

Tiền công của những người đi ở và của thợ thuyền thì mười phần chỉ được trừ đi một mà thôi, phần tiền công còn đến đâu công vậy.

Phẩm các tiền phụ cấp nào không phải là số tiền trả lại cho người xuất tiền ra trước thì được trừ cả. Số tiền hàng bán đồng thì cứ tính theo giá là 2 fr. 50 một đồng.

Các số tiền phụ thêm ấy cộng với tiền lương làm một, rồi cứ lấy số cộng ấy mà trừ đi theo như thế lệ ở trong nghị-định này.

Số tiền nhượng và tiền tích biên để trả tiền nợ ăn, loại bản xứ đã định thì không theo như các khoản trên đây.

Điều thứ hai.—Quan Tư-pháp-viện Chương-lý Đông-dương chiếu nghị-định thi hành.

Ký tên: ALBERT SARRAUT.

T.B.T.V.

Báo tin

QUAN TOÀN QUYỀN TRỞ LẠI SAIGON

Quý thể của Quan Toàn-quyền Albert-Sarraut nay đã bình phục, thương tích đã tiêu lặn như xưa, duy còn đau chút đỉnh cái gân chỗ đạn trúng mà thôi. Ngày 10 Janvier 1919, ngài xuống tàu trở lại Nam-kỳ động nhóm Thượng-nghị-viện lại 1 lần nữa tại Saigon, vì kỳ trước ngài mất tâm nhà thương đường vết tích vết bị bắn, nên không có mặt trong lúc các quan cùng đồng hội nghị.

Vụ Quan Biện Lý Gintzburger

Vụ Ông Gintzburger là cựu Biện-Lý tại Chánh bị Tòa Đại-Hình Saigon hội xử ngày 10 juin 1918, phạt đóng 1.400 đồng bạc và bị Vĩnh bất tự dụng. Ông Gintzburger chẳng chịu, xin chống án về Tây, nay có tin ở Pháp-quốc hẳn qua cho hay rằng Tòa Tam Pháp đã bủy án Tòa Đại hình Saigon rồi.

Thế thì vụ này sẽ định ngày xử lại.

Cuộc tuyên hành Quan Phó Bô Sere

Chiều hôm 30 Décembre 1918, Hội Khuyến học Chánh học tại nhà Công sứ Châu-thành long Tào-san dặng tuyên hành Quan Phó Bô Sere, vì lịnh Quan

nguyên-Soái Nam-kỳ, bỏ ngải đi từng sự tình Bentre.

Lúc 9 giờ Quan Chánh chủ tỉnh Tholance và Quan Phó Séré đến nơi, Hội chào mừng xong, xã, thì ông Võ-văn-Thơ là chủ Hội, đứng dậy mở lời xưng tạ Quan Chánh Bô Tholance có lòng tốt đến dự cuộc của Hội tuyên hành Quan Phó Séré. Sản dịp ông chủ Hội lại thay mặt cho nhơn dân trong Bôn tỉnh tổ lòng trung nghĩa cùng Nhà-nước, cho hay rằng 2, 3 năm rồi mùa màng chẳng được thành vượng, nhưng mà nhâm cơ quốc gia hữu sự, cũng rằng mà chia lo, nên kỳ quốc-trái nầy được thắng số lắm.

Ông chủ Hội lại tiếp kế công nghiệp Quan Phó Séré từ khi ngài đến Cánhthơ tới nay chưa đầy 2 năm, ngài phụ giúp trong Hội nhiều việc đáng ghi tại: như là bày cuộc hát theo cách thể Langsa, lập trường Thử-thảo (tập luyện gân cốt) bày nhiều lễ rất vui được lấy tiền cứu giúp trong cuộc chiến tranh, lại kỳ quốc trái nầy Quan Phó Séré cũng hiệp cùng Hội mà to lắng cho thành tựu.

Nay ngài thuyết bổ xứ khác Hội lấy làm tiết ngài hết sức, miễn công lao của ngài vô cùng; vậy thì Hội xin chúc cho ngài thượng lộ bình an, để xứ khác ngài được vững-vàng quý thể.

Ông Võ-văn-Thơ nói vừa giết, thì quan Chánh Bô Tholance tiếp trả lời cảm ơn ông Chủ Hội Khuyến Học và các vị trong hội tận tâm sốt sắng bày về cách thức được giúp cuộc quốc trái kỳ rồi được thành tựu. Này cũng tỏ lời khen ngợi hết thảy thần dân trong Bôn tỉnh có dạ trung thành cùng Nhà-nước, đã biết 2 năm rồi đây mùa màng thất bát mà cũng rằng tròn thì trời chung, giúp nhà nước trong cuộc quốc trái khá hoàn được một số tiền quá triệu.

Khi quan chủ tỉnh tổ giết lời ai nấy đồng vỗ tay reo mừng rồi cùng nhau ăn chén champagne cầu chúc cho ngài Vĩnh trấn tỉnh Cánhthơ được bố được thì ăn cho nhơn dân nhàn gỏi.

Hội cũng chúc cho Quan Phó Séré tuyên bố Bentre được bình yên quí thể lộc vị cao thăng.

Đoạn quan Chánh Bô và quan Phó Séré từ giả rồi định, Hội theo đưa đón ra khỏi cửa.

Hỉ tin

(Heureuses nouvelles)

Mới nghe tin rằng ông Huỳnh-văn-Thị nguyên là thơ ký thiết thọ nhứt hạng tại Tòa Bô Cánhthơ đã thi đậu chức tri Huyện ngày 11 Decembre 1918; nay có lệnh Quan Nguyên Soái Nam-kỳ cấp bằng cho làm chức Tri-Huyện nhì hạng kể từ ngày 1 Janvier 1919 cũng bỏ giúp việc ở Tòa Bô Cánhthơ như khi trước.

Thấy Lê-thọ-Tường nguyên là thơ ký thí sai nhì hạng giúp việc tại Tòa Bô Cánhthơ nay được thăng lên thơ ký thí sai nhứt hạng kể từ 1 Janvier 1919.

Bôn quán kính mừng cho nhị vị được thăng, lộc cao thăng, nhứt trường hạnh phúc.

A. H. N. B.

Ký giữ chur khán quan

Bôn quán rất mong ơn chur khán quan hậu tỉnh và giúp cho Bôn quán được vững bước đường dài; nhưng mà Bôn quán chẳng biết lấy chi mà tỏ tâm nhiệt thành cùng chur khán quan cho vừa lòng Bôn quán.

Sản dịp năm mới hấu sang, Bôn quán có in lịch ngày Annam và ngày Langsa đôi nhau, đính theo kỳ báo nầy mỗi tờ một miếng kính dựng đèn cho chur vị khán quan xin vui lòng nhậm lấy để làm đầu tích cùng Bôn quán.

A. H. N. B.

Lựa dâu

Muốn tìm nơi đất tốt, chắm màu cỏ màu cây, muốn lựa được dâu hiền, coi nét cha nét mẹ; đã vừa chùng rỏ, cho xứng nằng dâu, duyên thắm duyên vinh chur hảo cầu, nghĩa dài nghĩa, ngăm cầu giải họ. Nara người Tàu có con chùng

đôi ba tuổi, đã định việc hôn nhân, ấy cũng muốn lựa gia phong người hiền đức đó.

Sách lễ dạy đừng cưới người một họ; đừng lấy giống có bệnh dữ; đừng dùng giống mắc tội hình.

Muốn nêu lời nguyện Từ-Bình,

Mẹ cha sớm lựa duyên lành cho con.

Nam di nữ vi thất, nữ di nam vi gia, lời tục gọi ở nhà, tên chữ là nội tử. Cho nên chữ tức một bên chữ nữ, phận làm dâu mấy thứ nhọc nhằn, việc nữ công nữ hạnh cho rằng, bổ phụ đức phụ dụng cho có; kia như kẻ kinh xoa quán bố, kia như người xuất cấp để ung, đã theo chồng cho ven chữ tũn, thờ cha mẹ cho toàn chữ hiếu; việc nhà cửa về tay lo liệu, bé ở ấu lấy nét ôn hòa. Ấy mới gọi là gia, ấy mới là chủ quí.

Lời tục có nói rằng: dựng một con đàn hiền, hơn chất tiến vô tử.

Nay dóm thấy nhiều người không suy nghĩ, trông chỗ dễ thì ham, dùng lễ vật đưa sang, đất về nhà lần một. Ban đầu coi tốt lớp, sau lại đổ bưng thừa, thấy mỗi món mỗi mua, nhẽ trăm bẻ trăm vụn, nói côm để mèo xơi no bụng rồi may treo chước kéo đẩy hàng, khi trong nhà có rượu khách sang, cây dâu khéo? À, tôi biết làm bánh cứt.....

Thợ chằm giới khó dùng cây mực, chống khôn lành dâu chịu vợ hư, mới có chuyện cò cu; sanh ra đều sừng sè.

Nhiều chú trai còn trẻ, thấy bóng sắc thời mê, ấy mới thiệt nhà quê, bị chúng mà con mắt, rục rỏ trăm cây nĩa dất, nõn na phẩn phết son thoa, lật dặt chạy về nhà, kêu má nói con hai nó lịch sự quá.... má à!... Này!!! chú em ôi! chur lịch sự là sao đó há? chưa phải rằng hột lựu má miếng bầu dâu! Ấy thiệt là người cứ ăn ngon dâu, thiệt là người tưới vườn lấy sức đó.

Bông không sắc bông càng thơm nực; Kiền trong trần kiền phải lu lờ.

Muốn rõ việc tóc tơ, hỏi lại người tuổi tác

Lương-văn-Thông

Gái nhà chồng

Vương-xã-Hương tự thuật

(Tiếp-theo)

Đây nói về nỗi chống thiếp làm thôn

trường trong làng. Nhà đã giàu có lớn, thêm được quyền hành chánh đương viên, nên đầu đậm lợi cũng hưởng chur sang với thế. —Bua theo đời: chống thiếp sắm một chiếc ghe bầu kiêu kiêu anan xen kiêu tây (văn minh) chằm trở sơn sơn phết vàng, coi hực hờ. Tính họ kia các cuộc trót bảy tám trăm; mà còn công anh thợ Huế không kể đâu! Thật! thiếp thấy sắm một chiếc ghe trường tiến nả nóng ruột. Ban đầu thiếp đã biết rằng sự tốn kém vô ích, nên có khuyên chống đừng se sũa quá lễ; thả để bạc dư mà phụ cõ cho nhà thương, trường học, còn được tiếng thơm hơn; chỉ như đi ghe long, ghe phụng nữa, thì thiên hạ cũng nói rằng ghe ông xã, chớ ông chi? —Chống thiếp lại đáp rằng: “Ở đời phải theo đời, người ta sao, mình vậy; nếu sợ tốn thì đừng có đương vì với chúng. Mình không thấy sao? Kia mấy thấy cai, mấy thấy phó... đi, chiếc ghe nào cũng mực động! Mình tuy không dám địch với mấy thấy, chớ lẽ đâu lại làm tuồng hôn sên? Nghe chống nói có ý phải một chút, nên thiếp mới thu bình tâm khẩu.

Chống thiếp tuy có quyền hành, chớ hàng lầy lẽ công bình mà xử sự với hương thôn. Đến tổng, vào quan, cứ bám gỏi những đều ích lợi cho dân tỉnh, kiếm thế bồi bổ trong xóm làng, chẳng hề xới bớt một su một diều. Vì vậy nên được chúng thương yêu, we goá con thơ cũng mến.

Chống mà ở được như vậy lẽ nào vợ chẳng mừng thắm. Nhưng mà thiếp mừng có một, chớ buồn vẫn đến mười. Hễ khi đi việc quan, sắp mấy thấy mấy chú, họ vui chào từ tế thì thôi đâu! Còn những người xâm ngực xâm tay, cùp dàu, đội nón vinh vinh.... mấy người ấy lại diện ngọt niếm nở hơn nữa. Khi thì kêu «cậu thôn» khi lại kêu «thầy xã» hỏi thăm «mới lên» «mạnh giỏi» «lâu rày văn mặt nay gặp gỡ mừng huơ» —Thấy vậy thiếp cũng mừng! Ấy là một hai lần thiếp có đi theo, nên tận mắt. Còn các khi thì sắp chèo ghe về thổ thổ lại rằng: «Cậu ngồi nhà hàng uống rạch-ky (không biết rượu gì nó nói nghe không rõ) Cậu lên nhà ngủ, cậu đánh xe lửa (không biết cách cõ bạc gì mà kêu kỳ cục vậy!) Quả vậy không nào à, nhưng mà bạc nhà xuất ra như

uớc, cần thiệp huấn dục, sự chế g
ham voi mà thăm thông đến học
thuế, còn cho, rồi biến ra nhiều đến
tân tỵ. Thiếp mới nói x: nói x, đó
tức là sau, chớ lại cứ câu "Ta
sao mình vậy mà đở từng hoài Thiếp
bước qua, cần đến tư lự một mình;
nghĩ thương xót phận sao vô phước chớ
không lo cuộc làm ăn lại thêm phá x,.
cứ bạc, đầy cho cái vàng cũng lờ cũng
hao. Nếu bỏ lấy ai có mà chịn, và con
thor sau phải khổ đau, lại ai đợng thể
ai chớ là nhẽ vợ. Vả chớ đợng tạo
bố sanh nam có nữ, ngỗ lờ khôn hiệp
sức hiệp lòng mà nương đở lấy nhau
nơi trần thế. Kia như nư: có cương
mới không lạc ngổ, ghe có lái mới
vững thừa giòng khơi. Vậy thiệp không
thối chí, trăm cay ngàn đắng mặc dầu,
cứ hết sức giúp chớ cho trời đạo vợ.
Nay chớ thiệp nữa tâm trái bước, sa vào
dường cờ bạc lộn lộn, không lẽ thiệp
khoan tay mà coi thời suy thành Mối
đôi lẩn oái chớ biết nghe, phải kiếm
chước từ phần khi cũng đặng. Bấy giờ
thiếp tính lấy một cái bao không, rồi làm

(Sau sẽ tiếp)

Lê-trung-Thu

Võ-văn học-hiệu

Trường học của Ông Võ-văn-Thom lập, gọi là "Võ-Văn học-hiệu" khai trường hôm 4-Novembre 1918. Nay được 26 trò nam và nữ vào trường. Bà đảm langsa và thầy giáo annam cần mẫn con nít học mau lần phát vô cùng.

Giá tiền học và ăn, ngủ như vậy:
Học ngoài (không ăn ngủ).....4\$
Học và ăn buổi trưa,7
Học và ăn ba buổi, ngủ
tại trường12

Như ai dùng giấy Quốc-trái mà đóng tiền trường cho con cháu học, thì Ông Đốc học trường Võ-văn cũng thâu, cứ mỗi phiều 100 francs thì kẻ là:16\$.

Bữa 25 tháng chạp hải trường qua mồng 10 tháng giêng Annam thì khởi học. Kể từ mồng 6, thì học trò mới được nhập lần lần.

Bà con cô bác ai có dịp đi Cánhthor ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ ăn, chỗ ngủ.

Ái có cần hỏi thăm đếu gì, xin gởi thư cho Ông Võ-văn-Thom, thì lập tức có thư trả lời

Bà kẻ mẫu hiền lành

Nói về thàng Georges theo cha nó là M. Granval mà p. n sự trong một hânz buồn kia, ông chủ hãng thấy Geor. es có tính thông minh tinh toán nhậm lẹ, cho lãnh chức tài phủ xem sóc về việc tiền bạc trong hãng. Georges lại có tư tình với một á giàu hồ lưu lại, nhan sắc nguyet then hoa nhướng, phong lưu dáng bực, làm cho Geor. es mê mẩn tấm lòng khôn rời mắt ngọc, thế thường ai cũng vậy, lữ: thương yêu mến chuộng dẫu cho vạn từ cũng bắt từ nan, nên sẵn tiền cũ: háng, Georges lên lấy xài cũng tình nhân nào có tiếc. Thoán mánh ngày qua tháng lại chừng tính số mới hay mười ngàn ngàn đã tiêu dụn., Georges lúc này lấy làm lo sợ, vì ông chủ hãng hay đặng việc mình làm đây chắt là chẳng khỏi sa nơi dủ lý. Nên buồn bực ngồi đưng không yên, tính viết tờ cây người thư về là báo thất của cô tru tư giùm, hoa may có đặng mà hồi thương cho háng. Nhưng mà nuôi anh thợ về này gia đình khiếm dụng, lo bữa trước hết bữa sau, nên có dân mà giúp thàng Georges trong cơn ngặt nghèo này cho đặng. Suy nghĩ dáo dáo, anh thợ về bên nói với Georges để mình đến phân trần tư sự cho bà kẻ mẫu của Georges coi hoa may bà có thể chỉ giúp đặng cũng chẳng? Túng thế Georges phải chịn, song dân anh thợ về, nên có tờ việc này cho Bà kẻ mẫu nó, thì xin bà chớ cho cha nó hay, vì lấy làm oan hệ cho nó lắm.

Đây nói về anh thợ về đi đến nhà nhâm lúc anh Granval đi khỏi, có một mình nàng Etienne ở nhà tiếp rước vào phòng khách ngồi đàm đạo,

anh thợ về bên đem hết những đếu tất cả của thàng Georges đã làm mà đọc lại xin nàng Etienne có thể chỉ cứu nó với nghiệp! Nghe qua nàng Etienne lấy làm kinh hãi và tỏ sắc ai bị, thương xót cho thàng Georges chẳng cũng; song nàng cũng chẳng biết phương chỉ mà giải cứu (nhắc lại lúc 2 người n. đi đàm đạo tại khách phòng thì có bà nhạcmẫu đợng rình thấy anh thợ về mặt thì buồn bực, còn nàng Etienne bỏ lại thăm thương, bà để quyết cập này chắc là gian phu dâm phụ, nên ở ý bắt cho đặng, rồi cho anh Granval hay sẽ xuất khứ chỉ Etienne đi cho rảnh, vì bà ghét chỉ này lắm). Tiếp lại anh thợ về nài nỉ tận từ, túng thế chỉ Etienne cảm lòng không dẫu, nghĩ vì chỉ còn mấy cục hội xoan và đồ nữ trang của chỉ, gắp biến phải quyền, đem đi bán lấy số tiền mà giải nạn cho con ghẻ mình cũng được. ...nên chịu mệnh sẽ cứu thàng Georges khỏi lúc tai ương này. Anh thợ về nghe nói mừng chẳng xiết, vội vàng đứng giấy tờ dẫu tạ ơn lui ra khỏi cửa.

Khi chỉ Etienne trở về thợ phòng sự nhớ lại hồi này quên dặn anh thợ về đến tại dân mình sẽ đưa số tiền đó cho anh!...Nên lật đật viết thư biểu anh nọ như vậy "sáu giờ chiều này, phải đến nơi khúc đường vắng, cây tru 45 sẽ gặp tôi tại đó chớ rờ". Viết rồi lấy giấy chặm, chặm khô ráo bỏ vào bao gói cho anh thợ về rồi mở tủ lấy mấy mớ đồ đi bán đặng đem đủ số tiền tới nơi ký hẹn mà giao cho anh thợ về đặng bồi thường giùm cho thàng Georges.

Nàng Etienne đi khỏi nhà rồi, bà nhạcmẫu lên qua phòng của nàng, lục soạn kiếm coi nàng có thư từ chỉ tư thông với anh thợ về không. Kiếm cũng chẳng gặp chính thấy miệng giấy mới chặm cái thư chỉ Etienne viết hồi này đó, bà đem lại kiển-đo coi mấy lời quả quyết dâm phụ tư tình chẳng sai chẳng chạy.... Bà cũng đến nơi chỗ ký hẹn lên rình coi cho rõ.....Tới nơi thấy chỉ Etienne đang chuyện vãn cùng anh thợ về, anh này coi bộ hân hoan lắm, nắm tay nắm rờ, bà lại càng quả quyết hơn nữa bỏ ra về đặng học lại với anh Granval về tánh hạnh của vợ anh lang vào trác nết làm vậy (tẻ ra chẳng phải vậy anh thợ về và chỉ Etienne 2 người tình thiết chẳng

chức tư thông, quyết một lòng lo cứu thàng Geor. es mà thôi, nên lúc chỉ Etienne bán hội xoan và đồ nữ trang của chỉ rồi đem số tiền 10 ngàn ngàn đếu đó giao cho anh thợ về. Đặng tiền giải nạn cho bạn mình, anh thợ về mừng quýnh, tỏ lòng cảm tạ chẳng cùng, rồi từ giả với nhau ai về nhà nấy.....Xa đứng thấy vậy, Bà nhạcmẫu nghĩ lắm... vì bà cũng có lòng ghét sáng nàng Etienne muốn cho n. g xa anh Granval cho rảnh) Muốn biết bà nhạcmẫu lập thế đuổi đặng nàng Etienne cùng chẳng, xin tuần sau xem tiếp.

P.C.T.

Chuyện xưa

ANHUC QUYỀN HỒ KHẨU. NANG HỒI TI

Này kia có thàng cha Mít là người biết làm thơ nôm nĩ, đi dẫu chỉ, rồi gặp con cop Mung đồn đường.

Mít liền quí mọp xuống nài ý ới với cop xin tha thứ....Cop rằng: Nghe người làm thơ giỏi lắm, hãy mở miệng ra thơ, dẫu người làm thứ 1 bài 4 câu theo cuộc này nghe thử nào!—Mít vàng lời cop, liền đọc rằng:

Mẫu hồ ông đi xuống phước phần,
Nhà còn trẻ đại với bà thân.
Phải chỉ mình một dẫu từ chối,
Sự chết ai ai cũng một lần.
Cop nghe khẻ: tại Mít làm thơ rất hay!
Rồi ngâm lại một bài ngổ là đáp từ như vậy:

Nghe người làm sự mấy lời trao,
Quần quần lòng đầy chĩa khúc đau.
Trật cũng thương tình người đó chừ,
Nhưng mà ngại nỗi vợ con lao!
Cop Mung đọc bài thơ rồi liền nhảy lại chụp Mít vát chạy miết vào rừng.....
Ồ hoi! Thối nập miệng hùm trông
chỉ thoát khỏi.

A.Q.C.

Nhàn đàm

Hai vợ chồng thấy K.... có mướn một tên đầy tớ, trí hóa tới tâm-khờ đại biểu dẫu biết đó mà thôi. Thấy vậy

thiếu K..... mới nói rằng: "Tớ đại để sai, đời anh khổ khiêu!"

Bữa nọ tôi thấy tớ thấy K... đang sửa soạn đi chơi, vung hồ lớn lên rằng: "Thiếu ôi! thiếu ôi! sao mà thấy lấy dây thắt cổ kia kìa!....." Ôi! thiếu sao khờ quá! thấy mấy bạn đồ tây, thất cô-la-hoạch; chờ thất hầu thất hòng chỉ mà nói bậy! Đương cổ vậy nữa ư!"

Đến khi thiếu K..., không biết có dấu chỉ sờ sờ, hay là giận dữ chống, toan làm nư cho chôn: sợ, nên lấy dây lưng thắt cổ; mà cổ ý cho thối dây tớ thấy được tri hô cho chống biết. Tớ ra thẳng nọ đứng trơ trơ, trong bụng lại nghĩ thầm rằng: "Chà! thiếu mình cũng biết thất cô-la-hoạch chứ!"

M. N.

Thi tập

PHÙNG TRI-KY THI

Ôm cảm trông đợi phẩm lên meo.
Mừng gặp tri-âm thoa chí bèo,
Xoang chén mừng tình bầu cạn rót.
Ngâm thi thích ý tiếng cười reo,
Mặt lời giấy trắng khôn biên tất.
Nhắm tương mắt xanh chẳng muốn nheo
Trên thế bởi ai là bạn cả
Trăm năm sin chờ phụ phàn ngheo.
Tạ hữu: Lê-chơ-Tâm kính đề.
Instituteur à Tân-thành.

HỮU

Trông người Tri-ký thong đầy meo,
Gặp gỡ chung vui phí nước bèo.
Nét thỏ vira xong thi vận họa,
Giấy loan toàn mới khúc cầm reo.
Nửa câu, hiệp ý, chưa rằng li
Ngàn chén, đồng tâm, há bấy nheo
Keo gần Trán, Lôi xin khó như
Cái niêm càng đã chú quẹo ngheo.
Thước-cầm-Lệ dit Phúc-Bảo.
Instituteur à Tân-thành.

HÒA NGUYỄN VÂN

Tiệt xôi Nguyên-Bá để chưa meo,
Thỉnh khi gặp nhậu nước với bèo.

Rót chén rượu đào lòng khoan khoái
Ngâm câu thơ Lý tiếng vang reo,
Đơn tâm một tấm căng thêm rõ,
Thanh nhàn đôi trông chẳng đợi nheo
Gió phất mùi lang hơi náo nức
Từ đây giao tác lạc lòng ngheo

Trần-hồn-Xuân Y-Si
à Định-thành.

HỮU

Mãi hèm chàng Nguyễn đóng ra meo,
Mong ước sen kia hiệp với bèo.
Rượu Bạch tại-thủ bầu nếm cạn.
Đền Nha xàng-xự, tiếng nghe reo.
Nguyệt, lương tư đã ôm lòng tưởng
Vào, Thọ ngày nay khỏi mất nheo,
Mối biết tri âm là ít kẻ,
Cao-sơn, Lưu-thủy có hay ngheo.

Trần-tùng-Bình.
à Định-thành.

HÒA NGUYỄN VÂN

Khắc hòng trông mây đứng đóng meo,
N.ây nay xây gặp hiệp như bèo.
Vui niềm thính, khi cười ha-hà,
Khoái bức thi, cảm tiếng ó reo.
Một tháp, Tráo-Phiến lòng mới thoả
Hội trông, Nguyên-Tịch mắt không nheo
Nấy lời đình-sắc xin ghi tạc,
Ngôu ngữ tương phù bấy nhớ ngheo.
Hương-vân: Huỳnh-kim-Lâm.
à Định-thành.

HỮU

Nở cho Xuân, Thọ đóng lên meo?
Bây hiệp một nhà phí mặt bèo.
Non gặp, người nhơn, non phối phở,
Nước mừng, kẻ trí, nước leo reo
Huê Lang nhiều thuở mũi nóng náo
Đào, Lý phe phen lúc trở nheo,
Nấy bức chàng Kỳ, Nha chẳng phụ,
Trước sau nghĩa củ gần tình ngheo.
Huỳnh-dại-Thương à Định-thành

HÒA NGUYỄN TIÊN VÂN

Keo sơn gán chặt để cheo meo,
Hội ngộ ngày nay thỏa nước, bèo.
Gá nghĩa đoạn cảm danh đầy nức,

Nhâm câu phật một tiếng vang reo.
Hàng, huyền cảnh kẻ đôi lòng thỏa,
Thanh, bạch rõ ràng cặp mắt nheo.
Tâm-phúc mựa bề xao lãng ngheo,
Từ đây vàng đá tại lòng ngheo.

Trương-gia-N.ôn
Instituteur à Định-thành

HỮU

Cầm, sắc lều giầy để đóng meo,
Bây chữ nước nọ bết tình bèo,
Thi cùng Lý-Bạch câu càng choảnh,
Đơn gặp Bà-nha tiếng trở reo.
Vị bởi một lòng nết gãi vó,
Biết nhau nữa mặt để leo nheo.
Vườn Đào gương sáng treo ngân thuở,
Hồn thất kín kia rầu phở ngheo.

Trương-thiện-Hạnh
Instituteur à Định-thành

TỬ ĐỒ TƯỜNG

Mảnh gương Khôn-Ngủ để xưa nay
Từ đồ lãnh xa chờ khách say
Đăm sắc ắt là cơ nghiệp hết
Tham bồi chất phải họa thường lai
Anh hùng suy-sụp vì nha phiến
Hào-khiet ngửa nghiêng bởi bạc bài.
Thử kịch ít hàng tua xét lấy
Sĩ, nông, công, cổ, rúng đứng phai
Thiệu-Hạnh à Định-thành

"LỊCH ANNAM"

NĂM KỶ-VI

Nhơn dịp gán mành năm 1918,
bồn-quán lo soạn lịch mới. 1919
Âm-lịch và Dương-lịch đòi nhau,
sáp chung lại một tâm lớn, như
xưa nay thiên hạ thường tiện-
dụng đó. (*Calendriers franco-an-*
namites.)

Vậy nên bốn quán kính cho chư
quân-tử cùng các vị thương mai
hay, như ai muốn dùng, hoặc
nhiều, hoặc ít mà tặng cho

nhau, hãy là tiếng cho mỗi hàng
của mình khi bước qua năm mới
đây: xin viết thơ cho bốn quán,
hoặc muốn đính danh, hiệu, tước;
nghiệp chi trên lịch này, thì bốn
quán cũng sẵn lòng thi hành cho
vừa ý quý vị. Tùy hạng giấy mà
định giá, song nhẹ hơn của người
ta luôn luôn.

1 tấm là..... 0\$40

100 tấm là..... 6\$00

200 tấm là..... 10\$00

Cantho, An hà Ấn-Quán.

Kính khải.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 4f 45
Đồng-Dương..... 4 49

Giá lúa

Từ 3\$70 cho đến 3\$75 một tạ, tùy
theo thứ lúa.

CĂN-THO

ĐÀN AN-CUOP HƠN 30 TÊN BI BẮT. —
Quan Huyện Phạm-chánh-Lý Chủ quận
Caukê (Cầntho) mới bắt được giải nạp
cho quan trên một đàn an cướp hơn 30
đứa có đủ súng ống khí giới. Bọn an
cướp này có tên Lê-văn-Xe là tù vớ
nghe nhập vào làm chánh dân, thường
thường hay cướp giết ghe thương hồ.
Chúng nó hay thả lên xuống từ cũ-lao
Tân-dinh tới Vàm-Tân, Kế-Sách, đón
thương khách mà tóm thâu tài vật.

Kỳ chung nó cướp giết sau rất đây là
ngày 2 Novembre 1918, có tên khách Lữ-
Triệu ở Ba-liên chở 1 chiếc chái lúa đem
về Chơ-lơ, đi đến Cù-lao Tân-Dinh bị
bọn này xáp lại cầm súng nhảy qua ghe
bắt hết thầy Chũ bạn, vợ con Lữ-Triệu
trời nhất dưới hầm kéo buồm dây ghe
chạy xuống Cù-lao Kế-Sách mà bán lúa ấy

cho thiên hạ. Sau tế mỗi gian, kẻ người đến báo với quan Chủ quận Cầu-kè, ngài mới gia tâm tìm bắt được chúng nó.

Báo quan An-Hà kính lời khen ngợi quan Huyện Phạm-chánh-Lý hết lòng vì nước vì dân, dẹp được bọn cướp đồ đạo lạc mà trừ mối hại cho dân. Thiệt công lao quan Huyện không nhỏ, ước ao xin quan trên chờ bỏ qua, ban thưởng cái chi xứng đáng mà không chỉ kẻ làm tôi có công cùng nhà nước.

..

GIẤU SAO CHO KHÔI KIA!—Võ-thị-Hòa 40 tuổi ở làng Hựu-Trần (Cầnthor) chồng chết đã lâu, nay lại có hòa gian cùng ai không biết mà bụng chứa kẻ kè. Việc đi lỡ ra rồi thì Hòa chẳng chịu đến nhà Báo Sáng Cầnthor mà sanh đẻ, lại lên làm ăn một mình. Khi đẻ ra rồi, hèn ở đứa nhỏ trong mền đem đi chôn, (quá zan...) Tên B... ở gần đó thấy, đến mạch với láng bát, rồi tang có chữ dấu quan Biện Lý ngài dạy đem thầy đưa nhỏ cho quan Lương Y khám nghiệm, còn thì Hòa thì giam vào khám đợi tra vấn rồi sẽ...

..

HÀNH LỘN.—Ngày 8 Janvier 1919 Nguyễn-thị-Bân 17 tuổi, ở làng Thượng thành-Đông (Cầnthor) đến làng thừa rằn Đới-bộ Tuấn là người lân cận nó, vì bình em nên đánh nó trọng tích đi đứng hết dạng, mặt mày bầm xề. Làng giải nội vụ đến quan, thì Bân vào nhà thương dưỡng bệnh.

..

CHANG KẾ ÔNG CHAU.—Ngày 9 Janvier 1919 Nguyễn-văn-Tại 80 tuổi, ở làng Thới-hưng (Cầnthor) già lụm cùm đến quan thừa rằn cháu nội ông là Nguyễn-văn-Ngo 25 tuổi lấy vợ, chán, liêu bần

của ông không chịu trả lại. Ông giận mánh nhiệt nó, nó nổi hung xách cây đánh ông lỗ đầu và mình trầy trụa hết.

Nếu quả tên Nguyễn-văn-Ngo là cháu họ ông nghịch như vậy, ước ao xin quan trên phạt nó mà răn kẻ khác.

..

RẠCH-GIÁ

HÒA TAI NỮA.—Tại làng Vĩnh-thanh-vân (Rachgiá) đêm 3 Janvier 1919 lúc 1 giờ khuya có một Bà già tên Nguyễn-thị-Đông, vì trời lạnh, thức giậy dục lửa mà hơi cho ấm. Lửa dục dục ngọn lửa bắt cháy vách lá, phần sẵn gặp gió thổi nà chưa kịp dập tắt làm cho lửa phát cháy luôn 6 cái nhà lá khác nữa. Sự hư hại hết thấy chừng 670 đồng.

..

BẮCLIÊU

TRỐN ĐÁU KHỎI.—Thái-Nguyên là tá điền của Trán-Tông lại thiếu của Trán-Tông 350 gạ lúa. Nợ cũ chưa trả, lại giết thêm 30 đồng bạc với một chiếc ghe lương rồi trốn biệt hôm ngày 13 Aout 1918 đến nay. Hờ cơ ngày 1 Janvier này, Trán-Tông đi chợ Bắcliêu gặp Thái-Nguyên thỡn-thờ tại đó. Trán-Tông kêu lính lại nắm óc, Thái-Nguyên nói mình đau ốm nhà thương dưỡng bệnh chứ không có lấy bạc tiền của ai hết.

Chối cái chứng nào lính tuần thành càng dẫn đi mau chừng này.

..

BARIA

ĂN TRỘM.—Đêm 4 Janvier 1919; trong lúc tên Nguyễn-văn-Long đang mê giết diệp, ấu trộm vào nhà khiến một

cái tù nhô ra đằng sau cây lấy đồ ở trong giá đáng 59\$00. Rạng ngày Nguyễn-văn-Long tìm được tù ở kẻ bên hè mà đã cây tạp banh ra hết.

Đến sở tuần thành có xin bắt, Sở tuần thành đang tìm kiếm tên gian tế đó.

..

GÒ-CÔNG

ĂN TRỘM.—Đêm 2 Janvier 1919 lúc 3 giờ sáng Dương-thị-Bào 38 tuổi là tay bán chè cháo đang ngon giết khiến giết mình thức giậy rồi xét cũng nhà mới hay có kẻ gian đi vào lấy đồ đạc của nó hết thấy của dân chừng 30\$. Dương-thị-Bào chẳng biết ai lấy đồ của nó. Đi cơ để hờ đó coi.....họa may.....

..

BIÊN-HOÀ

ĂN CƯỚP.—Ngày 2 Janvier 1919 lúc 10 giờ tối có bọn ăn cướp 3 đứa đến đánh nhà tên Lê-văn-Bường 31 tuổi ở gần nhà giấy Hố-nai. Ăn cướp phá cửa vào nhà cướp đồ đạc giá đáng chừng 50\$00. Trong bọn ăn cướp đó tên Bường nhìn mặt biết 4 tên là tên Cua, tên Luận tên Luom, và tên Danh.

Sở tuần thành đã nã tróc được 2 đứa trong bọn này là tên Cua và tên Danh, còn 2 đứa nữa là tên Luận và tên Luom còn trốn.

Chẳng chầy thì kiếp chúng nó sẽ bị bắt chẳng sai.

..

CHỢ-LỚN

HỎA TAI.—Đêm 4 Janvier 1919 tại đường mé sông (quai de Mỹtho) gần cầu Chà-và ở kinh thành Chợ-lớn, lửa phát cháy 5, 6 căn phố. Nhờ có sở Vội-Rồng và thiên hạ tiếp chữa mới tắt lửa được.

Sự hư hại cũng là bộn.

Tái sanh dị truyện

HỘI THỦ BA

GIẢI HUÂN PHI-CHAU CƠN BẮN DẠ;

HỮU TÌNH LONG-ẤN LÚC TRƯNG TỤC

THIỆT LÀ:

Cái tang vừa mừng tới Trung thu
Thương nguyệt mẹ con ngó giải sầu
Kỷ ngộ giải-nhơn, tài tử đẹp
Lâm le Long-Ấn bước ở cầu

Thăm thoát ngày giờ như chảy mất, phúc mánh tan đủ hàng ba năm. Kể sáu chạng vờ lại sáu chạng, cái sáu ấy khó trông dứt được. Cơn rối ruột một ngày coi một vắn, tính Phi-Chau tuổi đã cập kê.

Thấy mặt nàng chúng chúng thấy mẹ, xem sắc hậu người người đều chuộng. Dẫu có đôi vàng kia muốn lượng, cũng không đáng cái lượng khuynh-thành. Ở xó nấy cũng có nhiều anh, như ong bướm lượn vành lấp ló, thấy thì thấy trơ đôi mắt ngó, nàng phải nào bướm ngó hoa tường. Tội nghiệp thay! cho mấy người thương, về ngõ ngẩn dạ thương rồi ruột. Trách nguyệt lão sao mà bạc tuộc, chỗ đẹp tình chẳng buộc chẳng xe; giận ông tơ sao khéo thê-be, để cho kẻ ồm lòng mơ tưởng. Người làm sao! sắc đường ấy mà tài đường ấy; được gần nàng trộm thấy mới yên. Tuổi mười lăm chưa bắc ô-kiệu, lòng hân hân giữ tào tấn nuôi mẹ. Bả lữ dư Phi-Chau vẹn vẻ, phải như ai, đôi mách ngồi lơ; dẫu xôn chòm người có buag dè, cũng trời kệ giữ lòng khấn khấn. Lòng son sắc dẫu chạng mura náo, tâm lòng nàng troh bạch khó phai. Công hiem là: cậu hay anh hay về chẳng đáng thờ dài than vắn. Còn nhiều cậu về nàng không đáng, nhưng mà lòng chưa hết mầu dè. Chẳng thấy thì thôi! thấy mặt nàng phúc động lòng mê, tuy chẳng được chốc hoài quá nghiệt.

Lệ đưa thoi nhứt nguyệt, xuông qua bề lại trung thu, hai mẹ con sửa soạn tiễn-chu, ngó thướt nguyệt giải sầu thiên cổ. Khuất bóng áo dạn bằng vừa ló, cuộc nhàn du kẻ bộ người thuyền. Người lao xao chạt nước như nêm, thuyền qua lại liên liên chẳng dứt; xem lổ xổ thuyền sao đồng nước, người lẳng xăng găm thiết khó phân: lưỡng dạ đều tài-tử giai nhân, hàng rợn rợn nam thanh nữ tú. Người thích cảnh vui chơi quên ngủ, kẻ hữu tình nhẹ bước ngao du: kẻ thì thán, rượu thán lúc du hồ, người dờn Bá, dòng Tơng rao rĩ rá. Mẹ Phi-Châu coi đã đẹp dạ, chốn quê mùa chẳng khác phiên ba.

Gấu miếu đây có một Lý-gia, nhà nhưn đức thiết tay giàu hắng. Đất diệp diệp ngửa đông hoải cảnh, ruộng trùng trùng mỗi cánh cỏ bay. Phước nhà rồi sanh dặng một trai, tuổi chẳng hời xuân sanh hai tám. Vóc vật nhâm rất nề, để đậm, giỏi chuyên rông: thi, họa cầm, kỳ. Thi để bày bước cẻ nhường chi, sán Tào-thuật cũng không thua sức. Cờ thán bại nan phân của Đố-thích; vẽ với Như-ý cũng đồng cân; dờn Tơng-Như còn kém nhiều phần, tiếng cao thấp tẻ vui chỉ thắm. Danh chẳng đối với chàng Long-An, hắng giữ lòng càng tẻ ở đời. Thệ một lòng dạt dạt trời, ghét dua nịnh tà đàm lăm lăm, vì Lý-Lão hắng lo nghiêm cấm, bề dạy con thiết đáng nên khen, sớm cấm thi, tới lại sách đèn, tuổi chẳng ấy hêm chưa nổi trơ. Chàng không thói mửa Tân mây Sẻ, nghe Phi-Châu người ở dờn lòn, rằng nàng ni nhao sắc mười phần, thêm lại giữ tròn câu tứ dực. Cái tiếng tốt như hương bay nước, tuy ở gần mà cũng như xa, nghe tiếng hoa chẳng chước trên hoa, lòng danh nguyệt không lòng ghẹo nguyệt. Ước tạn mặt phải chăng hổ viêt, e tiếng người ngôn dứt tương phi.

Thoạt trung thu nay đã đến kỳ, An-xin phép dọn ghe thướt nguyệt. Hồi tới tới sửa sang cuộc tiệc, ngó nhàn du thướt nguyệt đêm thanh: cặp túi dờn bầu rượu dành rành, cơ bán dạ mặt

lĩnh hắng cảnh. Hồi bề bạn thuyền mau trở bánh, thả dờn khơi dờn đánh hơn kìm, rượu lừng bầu ngổ trước quan chim, trở mắt ngó thuyền chèo qua lại. Ghe vừa trở lái, chợt thấy người quốc sắc thiên hương, người nầy sao coi bộ dễ thương, nước da mịn mặt đường nguyệt rạng. An cất tiếng hỏi cùng bề bạn: Gái nhà ai hình dạng như tiên. Tớ nghe qua chiếp miệng thừa liên: Thừa cậu, ấy hắng thiết con ông Trán-Lão, gái tứ-dực vườn tròn nên phải đạo, tên Phi-Châu là gã chớ ai. An nghe qua dờn tỉnh dờn say, mặt ngó mặt An càng đẹp dạ. Sặng búp mực để thi tay tả, phút liền rồi năm vạn tám an.

Tơng rằng:

Thừa ưa thướt nguyệt lúc trung thu,

Chợt thấy hồng nhan đậm tuyết mù.

Cái sắc nịch nhơn coi cũng chói,

Dạn cười khaynh quốc thủy nào lu

Bầy lâu nghe tiếng ngó ngôn dứt,

Nay dặng gặp nàng ước cộng chu.

Giá lược sen vàng ai khéo vẽ,

Phải gần chen tạc với ly thù

Đọc thơ rồi dạ những doanh sầu, biết bước dặng Ô-cầu hay chăng? Phúc lữ thấy vừng hồng vừa rạng, tớ thấy đồng trở lại gia trung. Tới nhà rồi An bước vô phòng, nằm trản trọc mơ màng tưởng bóng.

(Sau sẽ tiếp theo)

Lê-chơn-Tâm dít Tọa à Bả-liêu

Truyện này in rồi và có bán tại nhà in An-Hà, (Cantho) giá 1 cuốn là 0\$35, mua nhiều về bán tít h giá nhẹ hơn.

Xin nhớ

Ái mua thuốc nhớ mặt trị nhậm, mây cướm, vảy cá vân vân... viêt thơ để M. Dặng-văn-Chiêu (Trà-ôn)

VIN DE CHINE DIT ALCOOL MÉDICAMENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bổ Được Phòng kính cho chư Quý khách ở xa, xâu hay rằng: Nhỏ-nước cho phép Bổn hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và dặng thông hành Lục-linh; nên bổn hiệu ấn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quý vị xem, dặng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Như Rượu thuốc của Bổn hiệu ngâm, kể ra sau nầy: Và có một thứ Thuốc ho thiết là hay lắm, hiệu là: TRUNG-QUỐC CHÍ KHAI THỦY, bất kỳ no lâu mau, bề uống vô nội trong 24 giờ thì thấy bớt liên;

Giá mỗi ve 0\$30, mỗi lổ 12 ve 3\$00; Như chư Quý Ông muốn mua gởi thơ cho Bổn hiệu thì bổn hiệu sặng lòng gởi thuốc lại lập tức.

TRANG CÂN PHONG THẤP TƯỚ

Rượu thuốc nầy, lựa rông những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng chắc rằng: rượu thuốc nầy, phép tằm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và lại làm cho máu chạy đều, thiết là một thứ rượu thuốc rất nên thần hiệu.

Nó trị bệnh như đau phong, tay chơn phù thủng, da thịt sưng nhức, đau lưng mỗi gối, tê tay tê chơn, đau nhức trong gân cốt, các chứng thủng độc, đi đứng chẳng an, đau nửa thân mình, (kêu là bán thân bất toại).

Thì dùng, hoặc uống hoặc thoa cũng đều tiểu nghiệm cả thầy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi, lại còn làm cho ăn mau tiêu, máu chạy đều, sanh tinh huyết

Uống thuốc rượu nầy rồi thì tinh thần khỏe hơn lúc trước trăm phần. Người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giỏi luôn luôn, cả đời khỏi bị bệnh hoạn.

CƯỜNG CHƯƠng BỔ HUYẾT TƯỚ

Là một thứ Bí-Truyền-Lương-Phương, chọn rất rông những thuốc tốt thượng hạng, qui trọng vô cùng, lại có gia thêm Xước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc nầy. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng chắc rằng: Thứ rượu thuốc nầy là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người

Sắc dục quá độ, như đau chóng mặt, thần hư di tinh, Dương-Vật-Rất-Cử, đau lưng mỗi gối, khí huyết hao kém, từ chi mỗi mệt, dờn bà đường kinh không dặng, bạch đới xích-dải dờn hạ sanh dẻ yếu đuối da mặt mệt vàng.

Công luận dờn ông dờn bà, các chứng bệnh thuộc về bệnh hư bệnh tổn thầy đều dặng dặng. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết, khỏe khoắn tinh thần, nưã người không còn uống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ những vật thực ăn không tiêu, tích trữ trong bao-tử.

Hễ uống rượu thuốc nầy thì đau bệnh chỉ nó trừ công nổi.

BÁ BỔ-VỆ SANH TƯỚU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sinh, thì trong mình khỏi mang tật, bịnh ít sanh. Còn như mạng sống của con người là bởi nhờ hơi khí huyết sung túc. Chớ như những người tinh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, từ chi rả liệt, lở tại lòng bụng, con mắt mờ mịt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái thận đều hư.

Bổ được phòng hàng đa tâm chủ ý, tiệm Phương kia thế nọ hết sức mới mẻ. ra đóng một thứ rượu thuốc: Vệ-Sanh này, hề ăn hư thì bổ âm, dương hư thì bổ dương, chẳng luận trẻ già, dờn ông dờn bà, người nào khí hư huyết bạc, thận thấy kém hao, hề uống rượu thuốc này thì dặng tráng tinh sanh huyết, chẳng những là dặng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiêu trừ bá bịnh.

Uống rượu thuốc này dặng thường thì dặng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiệt là một thứ Vệ-sanh chi tẩu được đó.

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HỒ-CỐT-MỘC-QUA-TƯỚU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hồ-ốt và Mộc-qua, bổ được phòng chẳng nài công khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiệt tốt hiệp lại mà làm ra thứ rượu thuốc này, ai có bịnh như sau đây, hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Dau trong xương, từ chi rả liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trệ, như dầu phớt, các thứ thương tích, cốt khí tìm la.

Nếu ai có các chứng bịnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dị thường, thiệt là một thứ thuốc hay đệ nhất.

Bất kỳ dờn ông dờn bà, hề uống nó cho thường thì mau tiêu hóa vật thực, lại thêm khí lực hội gia, khỏi lo bịnh hoạn về sau mà lại dặng sống lâu thêm nữa.

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TƯỚU

RƯỢU THUỐC BỊM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, huột lược thớ gân, ấy là một thứ thuốc bí truyền tinh nghiệm đệ nhất.

Các chứng pho g thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trừ dặng, còn như đau lưng, nhức tay, mỏi chơn, đau trong xương, hay dể xau, hoặc bị té bị đánh mà sưng mồm, hay là tay chơng bại hoại. Các chứng ấy hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bịnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy thứ rượu thuốc này của bổn Dược-Phòng ngâm tại tiệm và mỗi khi ngâm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chẵn, hiệu Trung-Huê Dược-Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư quý khách ai muốn dùng thứ này xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhãn đề hiệu Trung-Huê Dược-Phòng thì chẳng lầm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gửi thư đề chỗ ở cho kỳ hướng thì bổn Dược-Phòng sẽ gửi thuốc đi tức thì, xin quý khách thứ qua sẽ biết.

TRUNG-HUÊ-DƯỢC-PHÒNG.
89 Rue de Paris Cholon.

NHÀ IN NGÀNH

TAI BACLIEU

Kính tổ cùng Chư quý Vị.

Ấn quán An-Hà dựng nên tại tỉnh thành Cánhthơ, gần gần đã gần hai năm. Thâm cảm ơn dày của Lục-châu quân-tử, sảng lòng cổ-cập, ngày nay mới thấy cuộc thanh hành đắc-lộ như vậy. Bổn-Quán chẳng ngớt lo lường, hằng tìm tòi thế chi cho Chư quý vị dặng vui lòng inh cây, cùng nhau mua bán lâu dài. Đã vậy mà chớ, còn một nỗi lo cho chư vị ở xa tính thành các nơi, như là nhằm đường văn-lai trắc-trở, mỗi khi muốn mua chắt vật chi rọi bổn-quán, phải nhọc lòng, cực trí mà đợi chờ, nhiều khi ý không dặng toại mấy là vì: in, thì không tận mặt mà dặng dò, còn mua, thì không chẳng chừng mà lựa chọn. Ấy vậy bổn quán nghĩ dặng phương này, ấy là lưỡng toàn kỳ mỹ: Là thỉnh thoảng đây, mỗi chơn tỉnh thành, sẽ có một tiệm-ngành. Còn hiện bây giờ đây, trước hết thì Bổn Quán đã dọn tại Bachelieu một tiệm rồi, công cuộc sắp đặt vừa an bài: Hiệu là: **Succursale de l'Imprimerie de l'Ouest Bachelieu**, ở đường phía sau nhà chợ; cây có thấy LÊ-HUU-NÊN, Quản lý nhà hàng ngành Hậu-Giang Dương Hành, Quản-thủ. Xin thỉnh Chư Quý Vị nhơn khi nào rảnh vui chơn bước đến đó xem chơn. Tiệm bán đủ đồ văn phòng tứ bửu, truyện, sách của học trò và lãnh in các món theo kim thời: như danh thiếp, thiệp hỏi, thiệp tang, cũng đó nhỏ nhích thì sẵn có Ấn-công ở đó thì hành trong giây phút.

Cũng có đóng sách, cũng in đồ lớn như bộ, sổ, thơ, truyện, khắc con dấu đủ kiểu, công việc làm mau và khéo mà giá tin vừa phải thì thôi. Trong một tháng trở lại đây, tại Sóc-

Trang cũng sẽ có dựng một tiệm như vậy nữa. Cúi xin Liệt-vị niệm tình mà giúp bạn đồng-bang cho nên việc, ơn ấy tạc-ghi ngàn thuở.

An-Hà Ấn-quán.
Kính-cáo

BÁN THUẬN MẠI

Giá mua trả một phần chịu, một phần mợc

1465 mẫu ruộng, tọa lạc tại làng Thanh-Phú, huyện là làng Thanh-hóa trung-nhi (Long-xuyên)

1e feuille	2.874	12e feuille	40
	515 h		40. a. 30
Đất của		ông	
T. H. DEJEAN		DE LA BÂTIE	
Nay về của		Vũ-v.-Thom	
ông			
1.859		00	
C. S.		Tỉnh Cánhthơ	
		Kinh	
		Thốt-Nốt	

ai có cần hỏi thăm đều chi thì gửi thư cho ông Vũ-v.-Thom, Colonel à Cánhthơ mà thương nghị.

NAM-HÔNG-PHÁT
KÁCH-SANG

ở BƯỜNG BOULEVARD BONNARD, số 106
Ngang Gare xe lửa Saigon-Gôváp chợ-Mới
Saigon

Bán rượu tây, và cho mượn phòng ngủ, sạch sẽ và rộng rãi mát mẻ lắm, quý ông, quý khách có đi Saigon xin dời gót lại tiệm tôi mà ở, lấy làm thông thả lắm.
HUỖNH-HUÊ-KỶ.

PHARMACIE SIANGIAT

Chủ-Nhơn: TRIỆU-CƯƠNG

188, Rue des Marins, 188. — CHOLON

Bản hiệu trong rừng, bạch tạng vàng và thay con mắt bằng chai ti-co kiểu thứ Langsa, CỎ BÀNG CẤP TỐT NGHIỆP CỦA QUAN LƯƠNG-Y LANGSA BANG THƯỜNG, và có bán nhiều thứ thuốc rất thần hiệu. Chư quý-vị có cần dùng thuốc của tiệm tôi thì hãy viết thư cho tiệm tôi rõ, sẵn lòng gởi CONTREREMBOURSEMENT tiền gởi về thân chủ phải chịu. TẠI SAIGON NHÀ SỐ 23, ĐƯỜNG PELLERIN CÓ BÁN GIỮM THUỐC CỦA TIỆM TÔI.

Ngũ Lâm Bạch Trục Dược Hoàn
(3) (THUỐC ĐAU LẠU RẤT THẦN HIỆU)

Thẩm lượng những bệnh sang độc lây nhau là do nơi việc phòng sự quá độ; sức không đủ mà sản gượng cuộc phong tình, nhiễm thấp khí nhiệt độc mà sanh bệnh đau lậu, đái gắt, nước đái đục, hoặc đỏ, hoặc vàng, nóng nẩy, ấy là những chứng đau lậu chắc chắn. Bỏ đường xét kỹ chế ra thứ thuốc này chọn rừng thuốc tốt, tinh hòa bình, không nhiệt, không hàn, bất luận người yếu kẻ mạnh chỉ có bệnh đau lậu, dùng đến liền thấy thần hiệu, bởi bổ nước khí, tiêu lũng giống độc. Con trai đau bệnh này trong lỗ đái nhứt. Dùng đến thuốc này hay lắm. Đớn bà có huyết bạch cũng trị được cả, uống vào khỏi sanh gẻ, sanh chốc, khỏi mang bệnh huê liễu, lại tuyệt nọc độc khỏi uống thuốc trừ cũng. Bệnh nhẹ dùng chừng một hai lần thấy mạnh. Còn bệnh nặng thì bốn năm lần liền dứt, không đau đi đau lại nữa. Những khách ham vui ai dám chắc khỏi đau lậu, nếu rồi ro vương nhảm các chứng nói trên đây mau dùng thuốc này trong một ve mạnh tức thì. Thiệt là một phương thuốc sang độc bực nhứt trên đời.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa.

Mỗi ve giá là 0\$40. — 12 ve giá là 4\$00

BÍ CHẾ GIẢI ĐỘC DÂN HUON
(4) (THUỐC BỎ NHA PHIÊN RẤT HAY)

Có nhiều quý-vị ghiền nha phiến, có tri muốn kiếm thuốc thiệt hay mà uống dạng bỏ phứt đi cho rồi. Bởi vậy bản hiệu chẳng dám tiếc công mà gia tâm chế phương thuốc «BÍ CHẾ GIẢI ĐỘC DÂN HUON» này, tánh chất hòa hoãn, không nóng không lạnh, bổ bởi khí huyết, mạnh khỏe tinh thần, ăn được ngủ được, thiệt là thần hiệu như thần. Uống thuốc này thì hết ghiền liền mà lại ăn ngon, ngủ yên giấc, không đi tinh, không hạ lợi, tới buổi không nhớ chừng, không đau mình đau, mấy chi hết. Thuốc này đã thí nghiệm nhiều người tại làng Hoà-Bình (Bach-Hien) cửa được nhiều người ghiền rồi. Thiệt là một phương thuốc bỏ nha phiến này hay hơn các nơi khác mà giá lại rẻ hơn.

Cách dùng: Như mỗi lần hút một chi thì mỗi cử uống bốn hoặc, uống như vậy dạng ba ngày rồi sau giảm lần lần xuống. Trong 10 ngày thì bỏ dứt bệnh nha phiến chẳng sai.

Như ai có bệnh tức lổ đau hông, ỉa rớt, uống một hườn thì hết.

Tuyệt giá:

Mỗi ve lớn 1\$20. — Mỗi ve nhỏ 0\$60

HÓA ĐAM NINH PHỄ CHỈ KHAI TÁN

(THUỐC HO VÀ BỎ PHỄ TÁN DÂM)

Vả bệnh ho là bệnh hay biến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiệm tôi có chế phương thuốc này để trị bệnh ho, bệnh ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sinh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không mài, không nóng, đòn bà có thai, người lớn con nít chỉ đều dùng được cả. Thiệt là một phương thuốc trị bệnh ho hạng nhứt trên đời.

Mỗi một gói giá 0\$10

Bán tại Quán-Tín-Ký đại dược phòng

60, Rue de Canton. — Chợ-lớn

MỸ KỸ

TIỆM HỌA CHỌN DUNG VÀ KHÁC CON ĐẤU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách đăng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mã thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân.

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bổ, nước thuốc mực Tàu, viết chì than, họa biển liễn và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cần khả

Rượu, Rhum

(Rượu Rum)

HIỆU

“STELLA”

Hãng “UNION FONCIÈRE FRANCO-ANNAMITE” mới lập tại Cánhthor, dùng tinh rừng nước mía trong trong hạt mà đặt ra rượu này.

Nước trong chẳng kém các thứ Rhum thiên hạ dụng xưa nay, còn bẻ ngon, ngọt, nên thuốc thì bằng thật chẳng thứ nào bằng. Mùi thơm càng diệu-dàng vì là nhờ bởi mía; khí vị của rượu ấy nói chẳng cùng, có nếm rồi mới rõ.

Xin chư quý khách hãy mua mà dùng, thử dặng mừng cho hôn-quốc ngày nay dặng 1 một nhà ky-nghệ, khéo lấy có thổ-sang mà làm nên việc.

Nhà hàng H. G. D. H. Les Galeries de l'Ouest Cantho, và nhà G. O. ngành tại Sóc-trăng, và Bả-liêu đều có trữ. Giá thiệt rẻ lắm.

ve 1 litre 1\$50

1 góc ba litre 0.50

Chư quý vị muốn mua xin gởi mua nơi các tiệm kể tên trên đó hay là gởi cho Monsieur Albert, Viviers Trạng-sư tại Cantho.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Geometre Civil

Longxuyen — Chaudoc — Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ông Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGHẠCH

LONGXUYEN—CHAUDOC—SADEC

lành đạt điển thờ,

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sang,

Công chuyên làm kỹ

cang và tin giá nhẹ

Biển chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị.

Cáo Thị

Có người muốn bán một cái máy đèn dầu xăn (un appareil d'éclairage à gaz d'essence): bình dầu để trên cao, có ống chạy xuống rải ra, tra được mười tám ngọn đèn. Đèn này sáng lắm, có đủ đồ phụ tùng sẽ bán luôn theo cuộc. Người ta bán là vì mới đem đèn điện khí vô nhà, nên đèn dầu xăn (essence) dư dùng.

Bán thiệt rẻ, xin viết thư cho Bả-quán An-Hà-Như-T-Báo mà thương tình

LOI RAO

Tại nhà in Hậu-Giang Cantho có báo hộp để đựng đồ cho học trò dùng kèm là PLUMIER; trong hộp ấy có:

1 cây viết chì đen, thứ tốt

1 cây viết chì màu xanh, đầu đỏ

1 cây viết mực có găm ngòi viết

Giá mỗi bộ là 0\$40

Tiền gởi phụ thêm. 0\$10

Cũng có bán các món khác nữa, giá rẻ lắm, xin viết thư thương nghị.

Lời rao

Tại nhà in Hậu-Giang, đường Boulevard Saintenoy—Cantho, có bán sách « LỜI DẠY CÁC HƯƠNG-CHỨC MÀ CÓ QUYỀN THI HÀNH NHỮNG ĐIỀU LỆ TRONG LỜI NGHỊ ĐỊNH CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN KHÂM MẠNG; ĐỀ NGÀY 24 NOVEMBRE 1917. Sách này có chữ Langsa và chữ Quốc-ngữ: bên chữ Langsa thì của quan Chánh tòa HABERT Cantho làm ra; còn bên Quốc-ngữ thì của M. Phạm-thái-Hòa, thông ngôn bừa thệ tại Tòa án Cantho giải nghĩa và dịch một cách rành rẽ dễ hiểu lắm.

Sách này thiệt hữu ích cho Hương-Chức và các chủ điền lắm.

Bán mỗi cuốn là..... 0.50

Tiền lời..... 0.10

Mua từ 30 cuốn tới 50 thì cho huê bổng 20%.; mua 100 cuốn thì huê bổng 25%.

Thuốc điều hiệu Canon

(SÚNG ĐẠI BÁT)

BAO XANH

Hút đã ngon mà giá lại rẻ hơn, mua hút thử thì mới tin.

Tại HANG DENIS-FRÈRES trữ bán.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRÍ DAT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều.

Hút đã ngon, dễ uống, không nước, không mùi. Tại HANG DENIS-FRÈRES trữ bán.

Kể từ buổi An-Hà An-quán,
Tại Cantho, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mẫu-cáo mưa giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-nhân đứng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rỗng,
Lành in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng,
(thiệp-tào.

Ton, số, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chằng nhượng của người
Nói chi sách đóng thì thôi
Lưng da, lưng bố, dễ đời ít hư.
Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sở kỹ Đại nam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy khăm,
Cách thi bành án, thiệt làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng.
Thiếu chi đâu giấy láng, mực ngời;
Chuồn trao, nào Phải những lời.
Sang chơi t chuyển xin mới các ông
Tay vật liện, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó phos thứ mấy chẳng nài,
Biếu thư đẹp là cái gọi là nài.
An-Hà An-quán tại Saintenoy Cantho.
Đến khai.

Cantho.— Imp. de l'Ouest.

Là GERAN TRẦN-ĐẮC-NGHĨA